

Kázání: Velký pátek 2025

Kázání

Velký pátek 2025

1. čtení: Jan 18, 1 - 27

1 Po těch slovech šel Ježíš se svými učedníky za potok Cedron, kde byla zahrada; a do ní vstoupil on i

jeho učedníci.

2 Také Jidáš, který ho zradil, znal to místo, neboť Ježíš tam se svými učedníky často býval.

3 Jidáš vzal s sebou oddíl vojáků, k tomu stráž od velekněží a farizeů, a přišli tam s pochodněmi, lucernami a zbraněmi.

4 Ježíš, který věděl všechno, co ho má potkat, vyšel a řekl jim: „Koho hledáte?“

5 Odpověděli mu: „Ježíše Nazaretského.“ Řekl jim: „To jsem já.“ Stál s nimi i Jidáš, který ho zradil.

6 Jakmile jim řekl ‚to jsem já‘, couvli a padli na zem.

7 Opět se jich otázal: „Koho hledáte?“ A oni řekli: „Ježíše Nazaretského.“

8 Ježíš odpověděl: „Řekl jsem vám, že jsem to já. Hledáte-li mne, nechte ostatní odejít.“

9 Tak se mělo naplnit slovo, které řekl: ‚Z těch, které jsi mi dal, neztratil jsem ani jednoho.‘

10 Šimon Petr vytasil meč, který měl u sebe, zasáhl jednoho veleknězova sluhu a uťal mu ucho. Ten sluha se jmenoval Malchos.

11 Ježíš řekl Petrovi: „Schovej ten meč do pochvy! Což nemám pít kalich, který mi dal Otec?“

12 Vojáci s důstojníkem a židovská stráž se zmocnili Ježíše a spoutali ho.

13 Přivedli ho nejprve k Annášovi; byl totiž tchánem Kaifáše, který byl toho roku veleknězem.

14 Byl to ten Kaifáš, který poradil židům, že je lépe, aby jeden člověk zemřel za lid.

15 Za Ježíšem šel Šimon Petr a jiný učedník. Ten učedník byl znám veleknězi a vešel s Ježíšem do nádvoří veleknězova domu.

16 Petr zůstal venku před vraty. Ten druhý učedník, který byl znám veleknězi, vyšel, promluvil s vrátnou a zavedl Petra dovnitř.

17 Tu řekla služka vrátná Petrovi: „Nepatříš i ty k učedníkům toho člověka?“ On řekl: „Nepatřím.“

18 Poněvadž bylo chladno, udělali si sluhové a strážci oheň a stáli kolem něho, aby se ohřáli. I Petr stál s nimi a ohříval se.

19 Velekněz se dotazoval Ježíše na jeho učedníky a na jeho učení.

20 Ježíš mu řekl: „Já jsem mluvil k světu veřejně. Vždycky jsem učil v synagóze a v chrámě, kde se shromažďují všichni židé, a nic jsem neříkal tajně.

21 Proč se mě ptáš? Zeptej se těch, kteří slyšeli, co jsem říkal. Ti přece vědí, co jsem řekl.“

22 Po těch slovech jeden ze strážců, který stál poblíž, udeřil Ježíše do obličeje a řekl: „Tak se odpovídá veleknězi?“

23 Ježíš mu odpověděl: „Řekl-li jsem něco špatného, prokaž, že je to špatné. Jestliže to bylo správné, proč mě biješ?“

24 Annáš jej tedy poslal spoutaného k veleknězi Kaifášovi.

25 Šimon Petr stál ještě u ohně a ohříval se. Řekli mu: „Nejsi i ty z jeho učedníků?“ On to zapřel: „Nejsem.“

26 Jeden z veleknězových sluhů, příbuzný toho, jemuž Petr uťal ucho, řekl: „Což jsem tě s ním neviděl v zahradě?“

27 Petr opět zapřel; a vtom zakokrhal kohout.

2. čtení: Jan 18, 28 - 19, 16

28 Od Kaifáše vedli Ježíše do místodržitelského paláce. Bylo časně zrána. Židé sami do paláce

nevešli, aby se neposkrvnili a mohli jíst velikonočního beránka.

29 Pilát vyšel k nim ven a řekl: „Jakou obžalobu vznášíte proti tomu člověku?“

30 Odpověděli: „Kdyby nebyl zločinec, nebyli bychom ti ho vydali.“

31 Pilát jim řekl: „Vezměte si ho vy a sudte podle svého zákona!“ Židé mu odpověděli: „Nám není dovoleno nikoho popravovat.“

32 To aby se naplnilo slovo Ježíšovo, kterým naznačil, jakou smrtí má zemřít.

33 Pilát vešel opět do svého paláce, zavolal Ježíše a řekl mu: „Ty jsi král židovský?“

34 Ježíš odpověděl: „Říkáš to sám od sebe, nebo ti to o mně řekli jiní?“

35 Pilát odpověděl: „Jsem snad žid? Tvůj národ a velekněží mi tě vydali. Čím ses provinil?“

36 Ježíš řekl: „Moje království není z tohoto světa. Kdyby mé království bylo z tohoto světa, moji služebníci by bojovali, abych nebyl vydán Židům; mé království však není odtud.“

37 Pilát mu řekl: „Jsi tedy přece král?“ Ježíš odpověděl: „Ty sám říkáš, že jsem král. Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas.“

38 Pilát mu řekl: „Co je pravda?“ Po těch slovech vyšel opět k Židům a řekl jim: „Já na něm žádnou vinu nenalézám.“

39 Je zvykem, že vám o velikonocích propouštím na svobodu jednoho vězně. Chcete-li, propustím vám toho židovského krále.“

40 Na to se dali do křiku: „Toho ne, ale Barabáše!“ Ten Barabáš byl vzbouřenec.

1 Tehdy dal Pilát Ježíše zbičovat.

2 Vojáci upletli z trní korunu, vložili mu ji na hlavu a přes ramena mu přehodili purpurový plášť.

3 Pak před něho předstupovali a říkali: „Bud' pozdraven, králi židovský!“ Přitom ho bili do obličeje.

4 Pilát znovu vyšel a řekl Židům: „Hleďte, vedu vám ho ven, abyste věděli, že na něm nenalézám žádnou vinu.“

5 Ježíš vyšel ven s trnovou korunou na hlavě a v purpurovém plášti. Pilát jim řekl: „Hle, člověk!“

6 Když ho velekněží a jejich služebníci uviděli, dali se do křiku: „Ukřižovat, ukřižovat!“ Pilát jim řekl: „Vy sami si ho ukřižujte! Já na něm vinu nenalézám.“

7 Židé mu odpověděli: „My máme zákon a podle toho zákona musí zemřít, protože se vydával za syna Božího.“

8 Když to Pilát uslyšel, ještě více se ulekl.

9 Vešel znovu do paláce a řekl Ježíšovi: „Odkud jsi?“ Ale Ježíš mu nedal žádnou odpověď.

10 Pilát mu řekl: „Nemluvíš se mnou? Nevíš, že mám moc tě propustit, a mám moc tě ukřižovat?“

11 Ježíš odpověděl: „Neměl bys nade mnou žádnou moc, kdyby ti nebyla dána shůry. Proto ten, kdo mě tobě vydal, má větší vinu.“

12 Od té chvíle ho Pilát usiloval propustit. Ale Židé křičeli: „Jestliže ho propustíš, nejsi přítel císařův. Každý, kdo se vydává za krále, je proti císaři.“

13 Když to Pilát uslyšel, dal vyvést Ježíše ven a zasedl k soudu na místě zvaném ‚Na dláždění‘, hebrejsky Gabbatha.

14 Byl den přípravy před svátky velikonočními, kolem poledne. Pilát Židům řekl: „Hle, váš král!“

15 Oni se dali do křiku: „Pryč s ním, pryč s ním, ukřižuj ho!“ Pilát jim řekl: „Vašeho krále mám ukřižovat?“ Velekněží odpověděli: „Nemáme krále, jen císaře.“

16 Tu jim ho vydal, aby byl ukřižován, a oni se Ježíše chopili.

3. čtení: Jan 19, 17 - 19, 42

17 Nesl svůj kříž a vyšel z města na místo zvané ‚Lebka‘, hebrejsky Golgota.

18 Tam ho ukřižovali a s ním jiné dva, z každé strany jednoho a Ježíše uprostřed.

19 Pilát dal napsat nápis a připevnit jej na kříž. Stálo tam: Ježíš Nazaretský, král židovský.

20 Ten nápis četlo mnoho Židů, neboť místo, kde byl Ježíš ukřižován, bylo blízko města; byl napsán hebrejsky, latinsky a řecky.

21 Židovští velekněží řekli Pilátovi: „Neměls psát ‚židovský král,‘ nýbrž ‚vydával se za židovského krále‘.“

22 Pilát odpověděl: „Co jsem napsal, napsal jsem.“

23 Když vojáci Ježíše ukřižovali, vzali jeho šaty a rozdělili je na čtyři díly, každému vojákovi díl; zbýval ještě spodní šat. Ten šat byl beze švů, odshora vcelku utkaný.

24 Řekli si mezi sebou: „Netrhejme jej, ale losujme o něj, čím bude!“ To proto, aby se naplnilo Písmo: ‚Rozdělili si mé šaty a o můj oděv metali los.‘ To tedy vojáci provedli.

25 U Ježíšova kříže stály jeho matka a sestra jeho matky, Marie Kleofášova a Marie Magdalská.

26 Když Ježíš spatřil matku a vedle ní učedníka, kterého miloval, řekl matce: „Ženo, hle, tvůj syn!“

27 Potom řekl tomu učedníkovi: „Hle, tvá matka!“ V tu hodinu ji onen učedník přijal k sobě.

28 Ježíš věděl, že vše je již dokonáno; a proto, aby se až do konce splnilo Písmo, řekl: „Žízním.“

29 Stála tam nádoba plná octa; namočili tedy houbu do octa a na yzopu mu ji podali k ústům.

30 Když Ježíš okusil octa, řekl: „Dokonáno jest.“ A nakloniv hlavu skončil.

31 Poněvadž byl den přípravy a těla nesměla zůstat přes sobotu na kříži - na tu sobotu připadal totiž velký svátek - požádali Židé Piláta, aby odsouzeným byly zlámány kosti a aby byli sňati z kříže.

32 Přišli tedy vojáci a zlámali kosti prvnímu i druhému, kteří byli ukřižováni s ním.

33 Když přišli k Ježíšovi a viděli, že je již mrtev, kosti mu nelámali,

34 ale jeden z vojáků mu probodl kopím bok; a ihned vyšla krev a voda.

35 A ten, který to viděl, vydal o tom svědectví, a jeho svědectví je pravdivé; on ví, že mluví pravdu, abyste i vy uvěřili.

36 Neboť se to stalo, aby se naplnilo Písmo: ‚Ani kost mu nebude zlomena.‘

37 A na jiném místě Písmo praví: ‚Uvidí, koho probodli.‘

38 Potom požádal Piláta Josef z Arimatie - byl to Ježíšův učedník, ale tajný, protože se bál Židů - aby směl Ježíšovo tělo sejmout z kříže. Když Pilát k tomu dal souhlas, Josef šel a tělo sňal.

39 Přišel také Nikodém, který kdysi navštívil Ježíše v noci, a přinesl asi sto liber směsi myrhy a aloe.

40 Vzali Ježíšovo tělo a zabalili je s těmi vonnými látkami do lněných pláten, jak je to u Židů při pohřbu zvykem.

41 V těch místech, kde byl Ježíš ukřižován, byla zahrada a v ní nový hrob, v němž dosud nikdo nebyl pochován.

42 Tam položili Ježíše, protože byl den přípravy a hrob byl blízko.

Sestry a bratři, možná už jste někdy ochutnali Jidášovo ucho. Jedná se o houbu, která je běžně vidět, alespoň tedy u nás, třeba na suchém dřevě černého bezu. Opravdu připomíná lidské ucho, proč by

ale mělo patřit Jidášovi skutečně netuším.

Možná tahle houba dostala český název po Ježíšově zrádci prostě jenom kvůli své tmavé barvě a skrouceným okrajům. Přitom je prý ale zdravá, jelikož povzbuzuje imunitu neboli obranyschopnost.

Tohle se ovšem nedá říct o Šimonu Petrovi, který v dnešním pašijním příběhu moc obrany schopný nebyl. Když Ježíše zatýkali, vytasil meč, který měl u sebe, zasáhl veleknězova sluhu Malchosa a uťal mu ucho.

Jak se tam chudák Malchos připlétl těžko říct. Nejspíš to bylo zrovna ve chvíli, kdy vojáci z chrámové stráže couvli a padli na zem. Taky nevypadali moc obrany schopně. Vyděsili se totiž, co jim Ježíš řekl, když mu sdělili, že ho hledají.

Na rozdíl od ostatních evangelií v dnešním čtení není o Jidášově polibku žádná zmínka, Ježíš se vojákům představuje sám: „Já jsem to.“ Chrámoví strážníci couvli a padli na zadky, protože takhle se kdysi představil Mojžíšovi sám Pán Bůh.

Tenhle příběh vojáci určitě znali už ze sobotní besídky. „Posílá mě Jsem který jsem, Jsem mě k tobě poslal,“ sděloval Mojžíš tenkrát faraonovi, který byl celý bez sebe, kdo se opovážuje po něm požadovat propuštění hebrejských otroků na svobodu.

Ale zpátky k Malchosovi, který vinou nepříliš vydařeného Petrova útoku přišel o ucho. Evangelista Lukáš nám zanechal zprávu, že mu Ježíš hned vzápětí ucho zase přilepil. Tak aspoň tak.

Jenom nám vrtá hlavou, proč ten Petr vlastně sebou vzal meč. Nemluvil snad Ježíš tolikrát o lásce, ba dokonce i k nepřátelům? No, kupodivu, ne úplně vždycky.

Evangelista Lukáš ví zase trochu něco navíc:

Na cestě do Getsemanské zahrady, krátce před zatčením, Ježíš nabádá učedníky, aby se připravili na to, že bude prohlášen zločincem, a ať si proto každý opatří nějaký meč, protože sesami mohou ocitnout v ohrožení.

Někdo z nich se ozval, že s sebou mají meče dva a Ježíš na to, že to stačí (Lukáš 22,36-37).

V dnešním čtení z Janova evangelia, když se Ježíš vojákům představil, dodal ještě důrazně, aby ho tedy zatkli, ale ostatní nechali odejít.

Je totiž rozdíl, když se jako jedinec rozhodnu ukončit spory tak, že nevrátím úder, ale naopak podám ruku ke smíru. Takové rozhodnutí může způsobit změnu situace a napravit narušené vztahy.

V knize přísloví je to popsáno trefně: „Hladoví-li tvůj nepřítel, dej mu jíst, a pokud žízní, dej mu pít. Na hlavu shrneš mu tím žhavé uhlí, sám Hospodin ti odplatí“ (Přísloví 25,22).

Shrnout někomu na hlavu žhavé uhlí česky znamená, že mu to dojde, jak se ke mně choval nemožně.

Pokud ovšem nejsem jenom sám za sebe, pokud mám také odpovědnost za lidi kolem sebe, pak někdy není zbylí, než meč použít.

V dnešním příběhu se ale učedníci bránit nemuseli, vojáci je nechali být, protože si to Ježíš vymínil.

Přesto ale k šarvátce došlo. Šimon Petr svůj meč nevytáhl proto, aby se bránil, nýbrž z jiného důvodu: odmítal se smířit s tím, že se Ježíš rozhodl pro cestu kříže, že se nebrání, že celý tenhle nadějný příběh skončí jinak, než si sám představoval. Mesiáš má přece zvítězit, ne se nechat

popravit!

Petr nechápal a není divu, protože smysl ukřižování se dá pochopit jedině až následně, při setkání se Vzkříšeným.

Bůh v Kristu sestoupil až na samé dno údolí stínu smrti, na místo, kde si zlo s nicotou podávají ruce. Sestoupil do hlubin zmaru a beznaděje, kde my lidé ztrácíme půdu pod nohama a přestáváme snít. Sestoupil až na hranici smrti, kde se každý člověk docela sám jednou ocitne.

Ježíš se vydal vojákům proto, aby nám byl v nejhorsších chvílích nablízku. Ví, co je lidská křehkost, ví, jak vypadá lidská nenávisť, ví, jak chutná utrpení, to všechno si sám prožil.

Není náhodou, že křest, jak ho chápali první křesťané, symbolicky znázorňuje právě smrt a vzkříšení. Ponořením se do vody s Kristem umíráme a spolu s ním vzkříšení vstáváme do nového života.

Ale to trochu předbíhám; neděle, kdy byl Ježíš vzkříšen, je teprve před námi.

Do té doby můžeme přemýšlet nad tím, kdy je vhodné nastavit druhou tvář, a kdy je naopak třeba nakoupit meče, abychom se ubránili násilníkům, kteří se nás chtějí zmocnit.

Přemýšlet můžeme také o tom, že právě tehdy, když jsme na dně a ztrácíme naději, je nám Ukřižovaný nejbliž a pomáhá nám náš kříž nést.

Peč

SPCH 18. 4. 2025

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)